

ESCRITS

5

LA PAU DEL SOMNI*

per Miquel S. SALARICH

I

Sol, al bell mig de l'incompresa vida
espero, incert, quelcom que pot venir,
prò sento al cor oberta una ferida
que res del món ja no podrà guarir.

Pels camins, al meu volt, tothom camina,
distret, però, sense fixar-se en mi,
cada dia més prest la tarda fina,
cada nit és més lluny el seu matí.

Els meus ulls cerquen, amb daler, el paisatge
furgant per on podrà sorgir el missatge
que em retorni el delit del viure clar,
i quan m'entorno, exhaust, ple de recança
encara, al fons, un hàlit d'esperança
em diu, impàvit, que potser demà.

* Jocs Florals de la tercera edat, Barcelona 1983. Accèssit extraordinari a la Viola.
Lema: Solitud.

II

Són els meus somnis bresca de captiri
dintre el repòs de la calmada nit,
la font miraculosa del deliri
que omple de sons la xarxa del meu pit.

Metgia de les nafres del martiri
que em tenen tot el dia corferit,
i em duu, damunt dels núvols, a l'empiri
d'un món de benaurances infinit.

Oh, si la nit esdevingués eterna!
si no es fongués el ble de la llanterna
que m'envolta d'un fil de claredat!
Mes jo sé que quan obri la parpella
s'haurà fos l'il·lusòria meravella
que el somni bondadós m'ha deparat.

III

Quina és aquesta veu que avui em crida?
no sé d'on ve, car és com un fibló
que m'afalaga el nervi de l'oïda
i en acostant-se es va tornant cançó.

Ara em sembla la ruta més florida
i el mirar lluny ja no em fa tanta por,
la meva passa es va tornant ardida
i el meu cor bat amb més intens braó.

Veig més nova cada hora que ens abriga,
sé que cada any el blat trau nova espiga,
que després de la pluja riu el sol,
si el jorn m'ofrena una ombra de gaubança
no tancaré la porta de l'estança
perquè l'ocell hi vingui a cloure el vol.

IV

Camí de les altures, m'extasia
la llum que baixa pura des del cel;
en aquest lloc fondria el meu anhel
damunt les branques de la fantasia.

Enfonsaria endins la dura arrel
per xuclar-ne l'encís que s'hi congria,
tot em daria un bon regust de mel
i un sentiment beat de poesia.

D'aquest tocom faria un paradís,
cada camí seria franc i llis,
i cada dia una fornal encesa;
gaudiria la calma del meu port
fins aquell jorn de descobrir, amb sorpresa,
que es va acostant la barca de la mort.

V

Baixo dels núvols del meu somni fals
i vull petjar, amb el peu més ferm, la terra,
duc emplenades l'àmfora i la gerra
del pensament amb llum dels cimadals.

Per copsar més propers la desferra
m'arrisco a passejar-hi amb peu descalç,
però el fang que trepitjo se m'aferra
més i més fort, amb neguiteigs cervals.

I ja em torna a fer por la llum del dia,
altra volta estic sol en l'agonia
de tot allò que em volta ressentit,
en mig de tot em sento solitari,
i ja no em resta per desfer el desvari
que esperar el somni breu de cada nit.

SENECTUT DE LES HORES

per Antoni PLADEVALL I ARUMÍ

NO ÉS PAS DAMUNT L'ENTRECUIX ON LA POMA ES MADURA

En ser que el dia hi posa més sol,
 dins l'alcova, li unta, serventa
 de torn, tot el cos, prò ni així,
 amb la llet de la cabra, la cosa
 fina; i tot és desconhort quan
 cogita que avui ha d'amar el nou
 rei, que és molt jove i així,
 doncs, voldria, ai! fer-lo sentir.
 Com aquell camperol que ha gosat
 cada jorn enlairar una aixada contra
 la terra que estima, per fer-ne'n
 cavada, així Jocasta s'adona
 que esquena, anques i pits són
 els anys qui llaurada n'han fet.
 La reina s'amoïna, li prega
 flairar-la, altre cop li demana
 parer, la de torn que li fa: —Us put
 aquest cos tan molsut, com ofèn
 de bravada que fa! Féu feliç Lai
 una poma, i una poma us vaig
 a cercar perquè a Èdip també en faci.
 Just la de torn abandona l'alcova,
 plorosa perquè se li queda la poma
 la reina, se sent ja el trepig
 de qui frisa una carn delerosa
 i que encara no sap empomada d'aroma.
 La tasta, la reina, la busca
 amb els llavis dessota llençols;
 fins que ella el pessiga de goig
 que li dona. Ve que Èdip desbriga
 l'amada del tot, ja els ulls vol
 ferir, dar-los pler. Més li diu,
 caparreja el xicot: —Feu, pel que sé,
 com la mare al cel sia!, no és pas
 damunt l'entrecuix on la poma es madura
 sinó sota raigs d'aquest sol
 que el vermell li sap treure,...

JO NO T'ENTERRO SINÓ QUE T'ENFULLO

Tardoreja una Tebes la fulla
 que gira color, i que cau,
 de caduca que és, com llantiada
 de sang i s'estén com catifa
 molt digna pels prínceps que el sol
 adelita pel joc i la brega.
 Cantusseja veu tendra uns versos
 que ha après a palau a cops
 de sentors de cort gaia, a cops
 de setial agradat de la lira;
 és Antígona, uns ulls i una trena
 ben negra, que puja contenta,
 se'n ve de la font amb la gerra
 a coll; de qui, bona minyona,
 la mare, velleta com és, ja
 se'n pot ben refiar. La nena
malmena la passa, de lloros
 es fot, estavella la gerra
 que jorn rera jorn sacia la set
 que atenalla el seu pare, deliri
 no pas conegut d'on li ve,
 d'endeví el remei, Tirèsias.
 En la feta descolga, suara
 colgat, un cos prim; apareix
 Polinícis. Es claven una mateixa
 mirada, sí, una mateixa basarda
 que els ulls descobreixen els ulls,
 la germana al germà, l'inrevés.
 Comprenen tots dos la cruesa
 del tort que s'han fet; Polinícis,
 no pas sebolit, ai ja no!,
 de fulla tebana, tremola la sang
 que pot fer-li una sang com la seva,
 germana, si bé més irada, que el cerca,
 arran d'una estafa en el joc,
 amb fulla esmolada. Antígona, cor
 bonhomíós, gemega: —T'estimo,
 germà, tornaré a colgar-tè: que el sol
 d'aquest dia judiqui, primfili
 la feta; que jo no t'enterro
 sinó que t'enfullo...

MINOTAURE NO PARA TOCAT PER LA MANDRA

Ja Ariadna rondina el raïm
 que no ha de tastar. Escau, a Teseu,
 de tenir el costum d'arribar mentre
 dina. I avui li dirà el seu enuig,
 que ja n'està farta d'alçar-se
 a mig fer. Plorosa, si cal,
 li ho dirà, i que res n'ha de fer
 si a Minos hom menja tan tard;
 que s'espera a fora. És del laberint
 que tot d'una esgarips molt estranys
 li arriben del monstre que hi volta.
 Ariadna no troba la troca, la mare
 la renya perquè la malavesa,
 que sembla que facin comèdia
 amb el fil cada dia. La iaia
 recorda la gata d'abans de dinar
 amatent amb la troca, i Ariadna
 la cull, que la veu al llindar,
 prop la porta. Al laberint
 se n'hi va temorenca, li talla
 l'alè la trigança que du.
 No calia; Minotaure no juga
 perquè el malhumora aquest sol
 que tant toca i la gana li treu;
 migdiada vol fer, que ningú
 no l'emprenyi. Ariadna, que em mira
 apenada, sanglota: —El conec,
 quina barra que té el meu germà,
 que me'n sap, per Teseu, el delit
 i que avui no el podré abraçar.
 Si sabies com, del laberint a la fi,
 li'n espero, fremeixo besada,...